

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Організація обліку витрат на оплату праці є відповідальним і складним процесом, оскільки безпосередньо впливає на соціально-економічні відносини та є ключовим фактором зацікавленості працівників у результатах власної праці.

У сучасних умовах роль заробітної плати зростає пропорційно матеріальним потребам будь-якого працівника, незалежно від кваліфікації, освіти чи досвіду. Тому головним завданням підприємства має стати раціональна організація витрат на оплату праці, що дозволить ефективно управляти трудовими ресурсами та продуктивно функціонувати в умовах ринкової економіки. Ефективна система мотивації, високий рівень продуктивності праці, забезпечення необхідними трудовими ресурсами, та їх оптимальне використання, а також вірно обрана система оплати праці дозволить збільшити обсяги продукції, поліпшити продуктивність праці і підвищити ефективність виробництва.

Низький рівень оплати праці сприяє розвитку тіньових процесів, проблема легалізації заробітної плати є достатньо серйозною і її вирішення є одним із першочергових завдань, адже так звана зарплата «в конвертах» веде до ряду негативних наслідків для працівника, а саме: позбавлення соціального захисту в разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, відмова в оплаті щорічної відпустки або компенсації за неї, втрата права на соціальне забезпечення в разі безробіття, народження дитини, тощо.

В Україні проблема вартості робочої сили, мінімальної заробітної плати, а також прожиткового мінімуму є досить актуальною, адже законодавство з питань розрахунків з працівниками є нестабільним та мінливим, що значно ускладнює процес обліку і потребує затрат часу та кваліфікованих бухгалтерів.

Оплата праці залежить не тільки від результатів праці самого працівника, але також від багатьох інших факторів, зокрема прибутковості підприємства, соціальної політики тощо. З одного боку, витрати на оплату праці є частиною витрат підприємства, що відшкодовуються за рахунок доходу від реалізації продукції, надання послуг, з іншого боку – елементом доходу найманого працівника, формою реалізації права власності на ресурс праці, що йому належить. У зв'язку з цим, головним завданням управління є організація обліку витрат на оплату праці таким чином, щоб обидві сторони були зацікавлені в підвищенні фінансових показників діяльності підприємства, а також в продуктивній та якісній співпраці.

Аналіз ринку праці та дослідження існуючих соціальних проблем дозволило виділити напрями вирішення актуальних питань, пов'язаних з організацією витрат на оплату праці:

- 1) запровадження нормування праці, а також удосконалення системи її оплати, для уникнення диференціації та галузевої дискримінації пов'язаної з різницею у співвідношенні заробітної плати;
- 2) зменшення рівня заборгованості за виплатами працівникам, залучення інвестицій в трудові ресурси;
- 3) запровадження гнучких форм і систем оплати праці;
- 4) удосконалення контролю за діяльністю підприємств з боку уповноважених органів, забезпечення захисту прав працівників на отримання заробітної плати в повному обсязі та її своєчасну виплату;

5) підвищення чисельності кваліфікованих кадрів, посилення мотивації працівників до якісної та плідної праці;

б) зосередження орієнтирів на якісних, а не на кількісних показниках діяльності підприємства, створення нових високооплачуваних робочих місць;

7) зменшення втрат робочого часу; механізація трудомістких робіт.

На сьогоднішній день в умовах інтеграції України у світовий економічний простір існує потреба у наближенні організації оплати праці до світових стандартів. Створення відповідних умов для продуктивної трудової діяльності між державою та роботодавцями може наблизити нашу країну до рівня розвинених країн світу. Реалізація завдань реформування системи бухгалтерського обліку та сучасні ринкові зміни діючої системи організації оплати праці потребують докорінних змін методології обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві.

Розвиток науково-технічного прогресу зумовлює пошук нових рішень для удосконалення засобів виробництва, а отже й методів організації обліку. Орієнтація на вивчення західного досвіду, використання сучасних технологій, інвестиції в оплату праці, стратегічний підхід до формування системи оплати праці, прийняття зважених управлінських рішень дозволить підприємству сформувати висококваліфікований і мотивований трудовий колектив і, як наслідок, отримати конкурентні переваги.